

GAZETA KRAKOWSKA

N^{ro}. 41.

W NIEDZIELE DNIA 21. MAIA 1797.

Z Krakowa d. 21. Maia.

Onegday przybył tu iadący do Dworu Berlińskiego Turecki poseł Asis Effendi; ma przy sobie syna swego, 2 tłumaczow i 6 służących.

Z Paryża d. 30. Kwietnia.

Jenerał Hoche pod dniem 23 kwienia z główney kwatery Friedberg w następującej treści do dyrektoryatu pisał:

” Nasi waleczni strzelcy konni mieli już wczoray do Frankfurту w targnąć, gdy jenerał Lefevre od nieprzyacielskiego jenerała wiadomość odebrał, iż przedugodne artykuły pokoju są podpisane. Od kuryera, który mi od jenerała Berthier następujący list wiozł, dowiedziano się przy armii Austryackiey o tey wiadomości. Jenerał Lefevre pozwolił na wstrzymanie poty nieprzyacielskich kroków, poki kuryer do mnie wystany nazad niepowroci. Ja potwierdziłem co on był zrobił, niewątpiąc wcale o przyniesioney mi wiadomości. Dla obydwóch armiy ułożyliśmy już demarkacyjną linią. „

Oto jest list jenerała Berthier, z gło-

wney kwatery Goels przy Loeben d. 18 kwietnia do jenerała Hoche pisany.

Jenerale! Kommenderujący jenerał Buonaparte zlecił mi abym Cię uwiadomił, iż dziś o godzinie 2 zrana między rzeczą, popospolitą Francuzką i Celsarzem Jmcią w Leoben, przez Pana jenerał maiora Meerfeld, barona Vincent i margrabiego de Gallo opatrzonych pełnomocnictwem od Celsarza, i jenerała Buonaparte od rzeczy, popospolitey Francuzkiey przedugodne artykuły pokoju podpisane zostały. Nictracę momentu Jenerale, do udzielenia Ci urzędownie tey wiadomości, abys mógł podług tego swoje przedsiębrać środki. Jenerał Buonaparte wyszle jutro officyera do dyrektoryatu z uwiadomieniem go o punktach przedugodnych artykułów. Pozdrowienie i braterstwo.

Podpisano *Berthier*.

Tuteysze pisma mówią, iż jenerał Buonaparte ofiarowanych mu 3 zakładników za podpisane przedugodne artykuły, nieprzyjął.

Nowy Amerykański poseł jeszcze tu nieprzyjechał. — Jenerał Hatry komendant wewnątrznej armii wziął dymisję, i na jego miejscu jenerał Carbeau mianowany.

Dyrektoryat różnym naszym zagranicznym ministrom nakazał już, aby każdy w swoim miejscu wchodził zaraz w dobre porozumienie z Celsarskimi ministrami.

Słychać iż tu kuryer z Londynu do dyrektoryatu przybył.

Tutejszy Portugalski poseł, kawaler d'Aroujo, musiał już Paryż opuścić, gdy negocyacye pokoju z Portugalią zerwane zostały.

Gdy już pokoy na lądzie mamy, wszystkie rewolucyjne i konstytucyjnie ustawy mają być zniesione i w krótkce będzie o tym rapport zdany.

Od Portugalii żądał nasz rząd 30 milionow, ustąpienia części Brazylii dla Hiszpanii i zamknięcia wszystkich portow dla Anglikow.

Dyrektoryat miał rozkaz jenerałowi Buonaparte postać, aby upraszał Celsarza Jmci o uwolnienie Lafayette i obydwóch towarzyszow więzienia Latour-Maubourg i Bureau de Pusy. Nasze żródła będą teraz szczegulniey do marynarki użyte. Przez nią i zawoiowanie Anglii, rzekł przedwczorem Trouville w radzie 500, musi woyna zupełnie być zakończona.

Tutejsze pisma czynią wiele zastanowienia, iż dyrektoryat, który musiał już przedugodne artykuły pokoju otrzymać, nie ogłasza ich dotąd. Niektóre mówią, iż nasi pełnomocnicy ugodzili się na takie punkta w przedugodnych artykułach, które się danym im instrukcyom przeciwia, iż życzone sobie Ren za granicę, iż ogło-

szenie dla tego jeszcze odłożone &c. Ale dotąd są to jeszcze falszywe przytaczania.

Z Paryża d. 2. Maia.

Nakoniec niecierpliwa ciekawość publiczności względem osnowy przedugodnych Artykułow pokoju zaspokoiona została. Rząd oznaymił bowiem iak następuią urzędownie:

Dnia 30 kwietnia wyprawił dyrektoryat do obydwóch rad ciała prawodawczego następuiące ważne poselstwo.

Obywatele Reprezentanci! Spieszemy się przez niniejsze poselstwo usmierzenia trwogi, którą źlemyślni i lichwiarze starali się względem niepewności zawartych między jenerałem Buonaparte i pełnomocnikami Celsarza przedugodnych artykułow pokoju, w publiczności rozrzucić. Jenerał adiutant Sole wczoray wieczor przybył z podpisanemi temi przedugodnemi warunkami i dyrektoryatowi ich oddał. Ten officyer iechał przez Niemcy i nieprzyjacielskie kroki wszędzie ustały. „

Zasady tych przedugodnych warunkow, które dziś dyrektoryat przyjął i potwierdził są takie:

- 1) Zrzeczenie się Celsarza i Króla Belgium.
- 2) Uznanie granic Francyi, takich, iakie są ustawami rzeczypospolitey zadekretowane.
- 3) Ustanowienie i niepodległość rzeczypospolitey w Lombardyi.

Te tak umiarkowane i chwalebne warunki, są rekoynią trwałego i długiego, przez miłość wolności, przez niezmordowaną waleczność naszych braci broni i talenta naszych jenerałow, którzy ich przez 6 lat do zwycięztwa prowadzili, z tak wielką sławą nabytego pokoju.

Podpisano Rewbell, prezydent.

Lagará, jen: sekretarz.

Gdy to poselstwo przeczytano, z wszystkich stron dały się w radzie 500 największe radości okrzyki słyszeć. Niech żyje Rzeczpospolita! wołali deputowani i słuchacze. Niech żyje Buonaparte! na wszystkich twarzach kwitnęła radość i ukontentowanie. Jean de Brie zawołał: w 5 letnim krótkim czasie takie zdarzenia zaszły, jakichby się ledwie w całych wiekach spodziewać można było. Pokoju! kochany pokoju! iakżeś ty dla ludzkości drogi! O wy co przez to zdarzenie do swoich familij nazad wróćcie, przynieście im tę pocieszającą myśl, iż wy przez waszą wytrwałość wleście się do tego pokoju przyłożyli; wy zaś, których nasze serca oczekują, wy członki nowej trzeciej części, umocnyście przez tyle krwi i bitw nabyty pokój, i barwiące jeszcze rany zagoycie. Jeżeli się jeszcze ludzie znajdują, którzy jeszcze do wolności nie są usposobieni, którzy despotyzmu i jego więzów jeszcze pragną, niechay się od was nauczą schylić głowę pod ciężarem sławy, która nas na zawsze upiękni. ” Mowa Jean de Brie z rozkazu rady będzie drukowana. Na końcu uczynił jeszcze propozycją, aby dzień ten w którym krew się przestała lać święcić, i zrobić z niego na zawsze święto narodowe. — Pastoret proponował, aby na sławę naszych armij w Paryżu kolumnę wystawić. Obydwie te propozycye oddano kommissyi, która się z reprezentantów Gossouin, Cambaceres, Pastoret i Jean de Brie składa.

Jenerał Buonaparte zgłówny kwatery Leoben d. 30 germinal (19 kwietnia) następujący list do dyrektoryatu pisał:

Obywatele Dyrektorowie! Przez jenerała adiutanta Leclerc posłałem wam róż-

ne projekta ugodzenia się, które były do Wiednia posłane i na które pełnomocnicy Celsarza instrukcyi oczekiwali:

W przeciągu tego czasu przybył adiutant Celsarza P. Vincent; pełnomocnicy powrócili do mnie dla rozpoczęcia negocjacyi i po 2 dniach ugodziliśmy się na warunki przedugodne i podpisaliśmy ich. Wszystko co przez konwencyą za departamenta deklarowane było, zostanie się przy Francyi i Lombardzka Rzeczpospolita jest potwierdzona.

W Niemczech nie wybierałem nigdzie żadney kontrybucyi, i nie ma najmniejszego narzekania przeciw nam.

Podpisane *Buonaparte*.

Dzisiejszy Redaktor mieści w sobie:

” Po oddawaniu przez jenerała Angereau dyrektoryatowi trofeów wzięcia Mantui, przybycie jenerała Mafseny z ratyfikacyą przedugodoych artykułów od Celsarza, będzie niemniej interesującą rzeczą. Bardziej interesującą jeszcze będzie, gdy Buonaparte do Francyi powróci, i gdy po ukończeniu zupełnego traktatu pokoju, okolicznosci pozwolą dyrektoryatowi dania mu żadanego od niego uwolnienia od służby.

Żądam, mówi Buonaparte spokojności, usprawiedliwwszy zaufanie rządu i na bywszy więcey sławy, iak może do uszczęśliwienia człowieka potrzebne. Nadaremnie będzie się potwarz smażyła, wymyślaniem mi zdradzieckich zamiarów; życie moię cywilne, będzie tak iak wojskowe zasadam republikanckim poświęcone.

Tak więc mówi daley Redaktor, przyiaciele Buonapartego zobaczą go znowu na tonie Francyi i w Paryżu, czystego i wolnego od zarzutów, iakie źle myślni nie-

wstydzili się na rzecz anarchistów na niego rzucać. Oczywista rzecz, iż fakcyoniści strasznego przeciwnika, rząd wierniejszego przyjaciela mieć nie będzie, iak tego, który zaszczycony wojskową władzą, tak iey świetnie użył, i teraz się tylko o spokojne i prywatne życie ubiega, przenosząc szczęśliwość nad sławę w owem czasie, gdzie rzeczpospolita będąc zwyciężką pierwszych owoców pokoju żywa. „

Jenerał Moreau pisze z głównej swej kwatery Strasburga d. 7 Floreal (26 kwietnia) co następuje do dyrektoryatu:

Obywatele Dyrektorowie! Jenerał adiutant Solo przywiezie wam traktat pokoju z Celsarzem. Przez zawarcie tego traktatu wszystkie nasze wojskowe rozporządzenia na nic się zdadzą. Zostawiam jenerałowi adiutantowi Solo, aby wam ustnie o przejściu naszym za Ren i skutkach iaki on na nieprzyjacielu uczynił, obszernie opowiedział; on był świadkiem strachu nieprzyjaciela, i wie co on o tym śmiałem działaniu myśli &c.”

Jenerał Hoch z głównej kwatery Friedberg d. 23 kwietnia pisze co następuje do dyrektoryatu:

Armia Sambry i Mozy ubiegłszy w 4 dniach 35 mil, i w 5 potyczkach odniosłszy zwycięstwo, odebrała nad rzeką Nid dą z najwyższym ukontentowaniem wiadomość o pokoju. Jeżeli to dzieło jest owocem dobroczynnej Francuzkiej waleczności, jest nie mniej skutkiem, Obywatele Dyrektorowie, waszych prac i stateczności. Przyymycieź więc jako zakład wdzięczności armii trofea, które przed wiadomością o zawarciu przedugodnych

artykułów pokoju, na placu boju przed Newwied i Montabaur zdobyła.

Do oznajmionych od dyrektoryatu przedugodnych artykułów pokoju, można ieszcze następujące przydać:

1. Linia Mozy będzie stanowić granice rzeczpospolitey.
2. Luxemburg i Mastrycht mają za graniczne fortece Francyi służyć.
3. Zostanie nam się Belgium, Leodyyski kraj, albo tak nazwane 9 departamentow, z kraiem do Celsarza dawniej należącym aż do Mozy.
4. Celsarz uznaie niepodległość rzeczpospolitey Lombardzkiej i odbierze za to część Weneckich kraioy. Wenecya zaś iak zapewniają ma być legacyami Bononii i Ferrary wynadgrodzona.
5. Forteca Mantua wroci się nazad do Celsarza.
6. Kongres powszechnego pokoju ma być w Bernie; Francya i Celsarz zaproszą wszystkich swych alliantow do wystąpienia tam swoich deputowanych dla zrobienia tym prędzey powszechnego pokoju.

Gdy się nayıpierwsze poruszenia radości co kolwiek nad przedugodnymi artykułami pokoju usmierzyły, pytali się różni reprezentanci ieden drugiego: To więc nasze granice nie będą do Renu rozciągnione? A gdy Mantua do Celsarza nazad wroci, wolność Transpadeńskiej i Cyspadeńskiej rzeczpospolitych nie będzież himną?— Nato odpowiedział ieden z naszych dziennikow: Gdy zważemy dobrze znane zamiary dyrektoryatu, widoczną ie-

go miłość oyczyzny, i talenta i patryotysm Francuzkiego Scipio, (Buonaparte) który te interesujące przedugodne artykuły pokoju negocyował, można ztąd na stępujące wnioski wyciągnąć: Dom Austryacki nie mógł nam części leżącego kraiu między starą naszą granicą i Renem ustąpić; przyczyna tego jest bardzo prosta: kraj ten nie należy do niego. Austria ustąpiła nam Belgickich prowincy, dla tego że do niej należały; ale reszta kraiw na lewym brzegu Renu częścią do duchownych elektorów, częścią do elektora Bawarskiego i innych Xiążąt i stanów należą; oto potrzeba więc z Xiążętami i rzeszą Niemiecką negocyować. Dla tego właśnie będzie kongres w Bernie złożony, i tam zobaczymy czy nam lewego brzegu całego nie ustąpią, lub przynajmniej za Mozela leżącego kraiu, który Kolonią, Bonn, Achen &c. w sobie zamyka. (Lecz gdy dyrektoryat w poselstwie wyraźnie mowi, iż Celsarz te tylko granice Francyi uznaie, które są ustawami rzeczypospolitey zadekretowane, więc samo z siebie się rozumie, iż te kraie, które wyraźnie iako granice Francyi lub należące do Francyi nie są zadekretowane, Francyi się nie dostaną.) Jednak zostawmy lepiej dyrektoryatowi i ciału prawodawczemu o tak ważnym interesie staranność; dosyć tu powie dzieć, iż Cessarz w przedugodnych artykułach nie mógł tego ustąpić, czego nie posiadał. Z resztą, jest pewna rzecz, iż w przedugodnych artykułach znajdują się se kretne artykuły, które się szczegulniey Wenecyi, Mantui i innych drobnych Włoskich kraiw, zapewne i całości Niemiec dotyczą. Nad powodami, które rządem kierują, musimy milczeć i szanować je;

powszechny pokoy dopiero wszystko odkryie.

Wczorayszy Redaktor potwierdza, iż Portugalski poseł niechcąc przełożonych mu warunkow traktatu pokoju podpisać pojechał do Lizbony. Rozgłoszona wieść, dodaie Redaktor iakoby Wenecki ambasador rozkaz opuszczenia Paryża odebrał, ieszcze nie jest pewna. O popełnionych mordach w Weneckim na Francuzach, tak jest wiele wiadomości, iż niepodobna, aby nie miała być prawda; ale wnet oczekuiemy dokładney wiadomości o tym, i o przykładney zato zemście lub otrzymaney satysfakcyi. Wenecki poseł jest tu do tego momentu ieszcze."

Poruszenia niektórych korpusow mowi dzisieyszy Redaktor, 17 dywizyi woyska dały powod do rozszerzeney pogłoski, iż woyska przeciw konstytucyi do Paryża są wezwane, a źle myślni korzystając z tey okoliczności rozpuszczali nieufność i trwoę. Od dawnego czasu do 17 dywizyi nie wzywano żadnego więcej woyska, i zasze poruszenia pochodziły tylko z odmiany oddziałow i niektórych kantonow."

Wczoray proponował Delville w radzie 500 aby na pamiątkę naszych zwycięzcow Bellonę lub Minerwę postawić i około niej 3 kolosalne figury, wystawiające nasze alliantki i przyciotki Batawską Lombardzką i Amerykanską rzeczpospolite. Odesłano do kommissyi. W Bordeaux i innych portach morskich będą osobnastatui zwycięztwa wystawiane.

Do Tulonu z Hiszpańskie fregaty zawinęły, które Hiszpańskiego Inkwizytora i wiele innych prałatow wiezą, które Król do Rzymu i Neapolu wysyła,

Z Papięzem zawarty pokoy, iest iuż z zasług nań ratyfikacyą w tuteyszych pismach oznaymiony.

Wsparcie, które wyszli z swey oyczyny Korsykanie odbierali, ustaie teraz od d. 19 lipca. Dostana na drogę i mogą się z Tulonu do Korsyki zaambarkować.

Wczoray wyznaczyła rada 500 kommissyą, aby przyniosła projekt, iakim sposobem od dawna przeznaczone 1000 mill. liw. w wartości dobr stojących, między obrońców oyczyny podzielone bydź maia.

Z Włoch d. 28. Kwietnia.

Zapewniaią, iż Buonaparte miał iuż Wenecyi woynę wydać, wielkie kontrybucye nałożyć i woyska do pobicia iey zbroynych kup wystać.

Z Włoch d. 30. Kwietnia.

Anglicy iuż Porto Ferrajo d. 18 t. m. opuścili. Przed wyścieniem zapalili fregatę la Mignone i szalupę armatną, nie będąc zdadni wyść na morze; zostawili także iedną starą armatną szalupę i 80 chorych. Mówią iż oddalenie się takie dobrowolnym nie było, ale z braku żywności Anglicy do tego przy muszeni byli.

Kawaler Azzara minister Hiszpanski u dworu Rzymskiego, powrocil nazad do Rzymu.

W tych dniach powstała w Medyolanie insurrekcyja między gwardyą narodową. Grenadyerowie z strzelcami niechcieli bydź postuszni kommandantowi, który ich przymuszał do pracowitey służby; wyniknął ztąd mocny rozruch i nieład. Kommandant obowiazany był chwycić się ostrych środków, i kazać zchwytać burzycieli.

List jenerała Chabron, z Bivouac de St. Croix blisko Werony d. 1. Floreal (d. 20. Kwietnia.)

” Garnizon miasta Werony sypał całą noc naytęwszy ogień na zabrane szańce jenerała Balland; wrzucono do miasta kilka bomb, które w trzech miejscach pożar wzniecily. Nadedniem jenerał Lahoz w liczbie 600 ludzi, pobiegł do Pescentina zabrać łodzie, które się tam na Adydze znajdowały i zrobić komunikacyą między obozem i woyskiem w szańcach oblężonym. Kommanderujący letką piechotą, rzucił się po dwa razy w rzekę aby ią mógł przebrać; za drugim usiłowaniem przebył ią przecież, a mimo dawanego ognia od 1000 wieśniakow zdobył iedną łódź i odesłał ią jenerałowi Lahoz. W ten czas dopiero przeyscie ułatwione zostało. Gdy to działo się, pełnomocnik, którego wysłałem do rządcy miasta Werony, aby kazał bramy miasta otworzyć, przynosił mi odpowiedź, iż mieszkańcy miasta Werony są zbyt zagniewani na Brescianow, i czasu potrzeba, by to oburzenie uspokoiło się, a woyska Francuzkie bezpiecznie tam wniysć mogły... Odpisałem na tak śnieszną odpowiedź z stałością przyzwoitą. Podczas iednak gdym obiecywał sobie dobre skutki, forpoczty prawego skrzydła, mocno atakowane były przez 8 kompanij Sklawonow i 300 iazydy, wynosząc razem 1300 ludzi pod dowodztwem pułkownika Ferró; więcey nad 3000 wieśniakow urządzonych wzorem regularnych woysk, składały z tym korpusem linią, którey prawe skrzydło opierało się o Porte-Neuve, lewe zaś o drogę prowadzącą ku Peschiera. Byliśmy więc w blokadzie, mając miasto na wschod, Adygę na północ a woysko nieprzyjacielskie na południe i zachód.

” Sklawonowie atakowali nas 8 pięciosiłowymi armatami pod Merrigio, i opanowali część wsi Croce-Bianca, gdzie zchronili się. Pobiegnęłam przeciw nim z batalionem 64 półbrygady, i 200 strzelców pieszych; zaczęła się zwała utarczka; gdy bitwa z obydwóch stron z nieustraszonym toczyła się mężstwem, garnizon mieyski zrobił tęgą wycieczkę. Jenerał Landrieux z 58 półbrygadą, Lombardczykami i 25 regimentem artylleryi konney, uderzył na nią z natarczywością i przymusił do cofnienia się. Wysłał potem 50 ludzi jazdy na lewą część prawego skrzydła nieprzyjaciół, i tak oddzielił go od bijącego się korpusu. Toż samo skrzydło atakowane razem przez rezerwę letkiew piechoty, odparte zostało i rozproszone.

Nasze lewe skrzydło atakowane przez wieśniaków, mężnie bronilo się. Wysłałem tam 13 brygadę, i w krótko uciekł nieprzyjaciel. Jednakowo wiele straciliśmy ludzi pod wsią Croce-Bianca z kąd niepotrafiliśmy wyprzeć nieprzyjaciela. Jenerał adiutant Devaux na czele Polaków, rzucił się w jedną ulicę, i zdobył pięć armat, które natychmiast przeciw Wenetom obrocili. Sklawonowie skupili się w tym domu który miał dwa wychody, i do którego trudno było dostać. Jenerał Landrieux przysłał mi haubicę, którą zaraz wykierować kazałem przeciw tej forteczce; po kilku minutowym wystrzale, obalił się dom z straszonym chałasem w domu tym były kasy nieprzyjacielskie, i znaczna partya baryłek prochu. 500 Sklawonow. ich officyerowie, konie, woły, powozy, wszystko wycięte i zniszczone zostało. Komendant Ferro zginął także.

” Wojskom naszym jako korzystającym z takiego zdarzenia nie się nieoparto.

Jenerał Devaux zabrakł chorągiew, które żołnierze opierali się ieszcze. Wszystko co kolwiek w nasze ręce wpadło, wycięte iest.

” Jenerał Chevalier uganiał się za niedobitkami; ale oddział strzelców i kanonierow nadesłany przez Landrieux zapobiegł ich zchronieniu się, ani ieden z nich nie wszedł do miasta. W tej rozprawie, zabrałiśmy pięć sztuk bardzo pięknych armat, jedną chorągiew i 105 ieńców, między którymi znalazłi się trzech officyerów Sklawońskich; strata nasza wynosi 5ciu zabitych i 67 rannych. Ulice wsi i pobowisko okryte są trupami. Nic nie dorównywa śmiałości naszych żołnierzy, mimo trudów i niedostatku iaki cierpią. Polacy bili się zapalczywie, szczegulnie, gdy w dzieli konającego ich dowodząc pułkownika Sibravskiego, ranionego śmiertelnie.

” Po skończoney bitwie, wiarotomni Wenecyanie, przystali dwóch kommissarzow, tylko co ich zoczono, rozkazałem uderzyć alarm, z boiaźni nowej zdrady. Dopraszali się przystępu iako pośrzednicy, ale ja ich słuchać niechciałem.

” Ogień z szańców i miasta trwa bez ustanku, pożar często okazuje się w miescie.”

Podpisane *Chambon*:

Głoszą gazety Medyolańskie, że dnia 21 stoczono jedną z naykrwawszych bitw, po której opanowali Francuzi iedno z przedmieść Werony. Jakoż jenerał Victor, zbliżał się z iedney strony z mocną kolumną, a z drugiey oddzielona kolumna od armii Buonaparte przybyła już do Osopo, nic więcej niezostawało Weroneńczykom tylko kapitulować, czego dokonali iak już wiadomo na dniu 24. t. m.

Z Londynu d. 2. Maia.

Podsekretarz Hammond, którego depeszy z Wiednia z wielką niecierpliwością oczekujemy, ma moc na najstuszniejszych warunkach do robienia pokoju.

W północney Irlandyi tak daleko spisek strasznym się stał, iż z Anglii musiano tam 10 nowych regimentow dla upokorzenia buntowników posłać.

Z Dublina piszą pod d. 27 kwietnia: Dublin podobay teraz do oblężonego miasta: przy cytadeli są armaty iak gdyby miasto było oblężone zatoczone; po nocach kilka set ludzi patroluje. Zdaie się, iż tu wielkich zamieszek się obawiają: wiele ludzi niekontenci, iż marsową ustanę tak wszędzie rozciągają i nasze miasto także w stanie oblężenia ogłoszono. Każdy z tutejszych 5 regimentów dostał 2 połowe armaty. Podeyrzane osoby, które w północney Irlandyi aresztują, przyprowadzają tu po 20 i 50 razem, i w tutejszym więzieniu ich osadzają. Wiele donesień zgadzają się na to, iż wiele osob na wskazanie jedney maską pokrytey osoby aresztują. Admirał Curtis krąży z jedną eskadrą około zachodnich brzegów Irlandyi.

Insurrekcyja na flocie w Spithead rozciągnęła już daley swe skutki. Na 4 liniowych okrętach Atlas, Saturn, Majestic i Edgar w Plimut podobna insurrekcyja zaszła. Z liniowego okrętu Atlas zrobiono admirałski okręt, i z tego wszystkie rozkazy wydawano, które na środkowem maszcie przybiiane były i z największą punktualnością pod surową karą wykonywane były. Żadnego listu nie otwierano, ani do okrętow nie dopuszczono. Maytkowie owych okrętów zbuntowanych nie pozwolili wysść flocie pod żagle, ponieważ jeszcze nie wiedzieli, iż braciom ich w Ports-

mut, tak iak wszystkim maytkom na powiększenie żołdu i wszystkiego co żądali pozwolono. Wystali 8 delegowanych do floty Portmutskiej, na co od admirała Parler zapewnienie na piśmie odebrali, iż maytkom na wszystkie ich żądania pozwolono; delegowani z ukontentowaniem nazad powrocili i insurrekcyja na okrętach w Plimut się uspokoiła.

Nie dawno zaaresztowano tu 11 emigrantow, których iako szpiegow w podeyrzeniu mają.

Na wyspie Martynice czynią przygotowania do ważney wyprawy. Jenerał Abercrembi zbiera wszystkich żołnierzy, którzy tylko na tey wyspie mogą być oderwani; admirał Hervey poprowadzi ich w 6 liniowych i wiele transportowych okrętow na miejsce ich przeznaczenia, którym Porto-Rico ma być. Lini rozumują, iż ten atak przeciw Gwadelupie będzie obrocony, którey zdobycie do spokojności naszych zachodnich Indyy bardzo jest potrzebne. Dla ukrycia zamiaru tey wyprawy i dla wygotowania drugiej przeciw Hawanna, włożono w Martynice na wszystkie okręty areszt. — Wielka flotta lorda Bridport stoi jeszcze dla przeciwnych wiatrow w St. Hellens.

Z Hagi d. 6. Maia.

Na sejsyi zgromadzenia narodowego przed wczorem oznaymił prezydent, iż petycyja czyli projekt wydatków kraiu na rok terażniejszy 40 mill. zł. H, a zatym o 20 mill. mniej iak w przeszłym roku wynosi. Napomniat przytym prowincye, aby przypadające na nie części prędko na terminach płaciły, i o zaległościach do wynoszących przeszłego roku 60 mill. aby pamięćali.

Amerykańskim okrętem odebraliśmy wiadomość, iż znany Tipo-Saib z porady Francuzow aktualnie woynę Anglikom wydał. Przy swoiey armii ma 500 Francuzkich officyerow. — Obydwa młodzi synowie niegdyś Xcia Orleans do Nowegoyorku przybyli.

GAZETY KRAKOWSKIEY

 W N I E D Z I E L Ę D N I A 21. M A I A 1797.

Z strony Cef: Krol: pełnomocney Zadworney Kommissyi Galicyi zachodniemy.

Urząd mały celny Czerwona Karczma wyniesiony został na główny - przychodni urząd.

Ponieważ komora mała celna Czerwona Karczma, w główną Komercjalno-przychodnią stacyą zamienioną została i na dniu 21 marca czynności swe rozpoczęła, więc podaje się to niniejszym do powszechney Wiadomości.

W Krakowie dnia 6. Maja 1797.

Aloizy de Pflichtentreu.

Z Konstantynopolu d. 10. Kwistnia.

D. 6. t. m. nadzwyczajny pełnomocny ambasador Turecki wyjechał ztąd na przeznaczone miejsce do Paryża; nowy poseł do Angielskiego dworu tak że się w swoją podróż udał.

Między Algierem i Tunis przyszło do zerwania pokoju; pierwszy wysłał przeciw drugiemu 40,000 woyska. W. Sułtan stara się między obiema stronami nazad pokoy przywrócić.

Tuteyszy Rofsyyski poseł P. Kotschubey oddał kapitanowi Baszy imieniem Imperatora Rofsyyskiego przednią brylantowaną tabakierę, na której przedziwna mi-

niatury bydź maią. W tych dniach jedną Rofsyyska fregata przybyła tu z Krymu do kanału. Kapitan Basza udał się na nią i z wszystkimi jako wielki admirał przyzwo-temi honorami był przyjmowany. Trzey pierwsi officyerowie fregaty, którey budowla mu się bardzo podobała znacznie od niego udarowani zostali.

Po bliskie prowincye tuteyszey stolicy są znowu teatrem naywiększych niespokoyności i spustoszeń. Basza Romeli Pasvan Ogli nader ambitny i niespokoyny człowiek zbuntował się i na czelo 30,000 woyska stanął, któremi nawet stolicy zagroził. Jego forpoczty zachodzą już aż

pod Adrianopol i komunikacya z kraiami nad Dunajem, jest powiększney części przecięta. Wspomniony buntownik dla tym większego wrazenia przybrał sobie tytuł: Sułtan Osman IV. Dla uspokojenia go ofiaruje mu dwor naywiększey prowincyi rząd; jeżeli tego nieprzyymie do piero siła lub sztuka będzie przeciw niemu użyta.

Liczba ludzi, którzy w strasznym pożarze w Smirnie d. 15 marca życie potracili na 1500 podają. Większa ich część była od janczarow pomordowana. Całe niezczęście zład poszło: W Smirnie znajdowało się dopiero z Konstantynopola przybyłe towarzystwo kommedyantow. Wenecki poddany z Cefalonii rodem, chciał na

kommedye poyść; trzymający janczarowie wartę nie pozwolili mu w niścia Przyszło do bicia się i ieden janczar został zabity. Kolledzy iego domagali się u Europejskiego konsula o wydanie tego zaboycy. Na mocy przywileiow Frankom i reszcie Europejskim konsulom w Smirnie służącym odmowiono im tego żądania. Janczarowie rozgniewani zapalili potym na wszystkich 4 rogach miasto, zrabowali naybogatsze domy i magazyny!, nie oszczędzając nawet domow konsulow, którzy się ledwie na statki uratowali. Wszyscy więc razem zagraniczni posłowie żądają przykładney satysfakcyi za takowe zgwałcenie prawa ludow, i Porta wydała już surowe w tey mierze rozkazy.

D O N I E S I E N I A.

Z strony C. Kr. pełnomocney zadworney kommissyi Gallicyi zachodniej.

Podatek krupkowy konsumpcyjny mięsa żydowskiego koszernego będzie przez licytacją w arendę puszczoney.

Podatek krupkowy żydowski mięsa koszernego od wszystkich żydowskich zgromadzeń w Gallicyi zachodniej, będzie w dni niżej opisane, w kancelaryi urzędowey C. Kr. mięsa koszernego konsumpcyjno Podatkowey Administracyi w Krakowie na dwa lata, to jest od dnia 1 Listopada 1797 aż do dnia ostatniego Października 1799, według nakładowey Taxy, i innych przepisów naywyższego Patentu de dato 18 Februarii A. C. przez licytacją w arendę puszczoney, a to:

Na cyrkuł Krakowski	w dniu 16	Czerwe r. b.
Na cyrkuł Koński	w dniu 18 i 19	Czerwca detto.
Na cyrkuł Kielecki	w dniu 20 i 21	Czerwca detto.
Na cyrkuł Sandomirski	w dniu 22 i 23	Czerwca detto.
Na cyrkuł Radomski	w dniu 25 i 26	Czerwca detto.
Na cyrkuł Józefowski	w dniu 27 i 28	Czerwca detto.
Na cyrkuł Lubelski	w dniu 29 i 30	Czerwca detto.
Na cyrkuł Chełmski	w dniu 2 i 3	Lipca detto.
Na cyrkuł Bialski	w dniu 4 i 5	Lipca detto.
Na cyrkuł Łukowski	w dniu 6 i 7	Lipca detto.
Na cyrkuł Siedlecki	w dniu 9 i 10	Lipca detto.
Na Dystrykt Olkuszowski	w d. 12 i 13	Lipca detto.

Kondycye poprzednicze do takowey licytacji i arendy ustanowione, zawierają się szczególnie w tym, iż każdy życzący tey arendy, wadium 10 procentow ceny wywołujący się przy licytacji złożyc, i każdy więcej dający, który się przy takowey dzierżawie utrzyma, po skończoney licytacji, wszelako przed podpisaniem kontraktu o arendę, summe w gotowiznie zostają częścią roczney arendowney opłaty wynoszącą, iako kaucją za kwitem wyptać będzie powinien. W reszcie do woli własney każdego się zostawile, by tak ceny pierwszego wywołania tegoż krupkowego podatku w każdym zgromadzeniu, iako i dalsze informacye, oraz punkta kontraktu w kancelaryi wyżey rzeczoney podatkowey administracyi poprzedniczo przeyrzeć i powiać mógł.

Co się więc w tym celu do powszechney podaie wiadomosci, ażeby każdy życzący tey arendy, podług upodobania uczestnikiem tey licytacji stać się, i do konkurrencyi oney przystąpić mógł.

W Krakowie dnia 10 kwietnia 1797 roku.

Franciszek Nobilis de Koflern.

Przez C. Kr. Galicyi zachodniej sąd szlachecki Krakowski wierzycielom masy niegdy Józefa hrabi Olsolińskiego Woiewoły Wołyńskiego, którzy swoje pretensye na przeciw tey masy podług dekretu naywyższego Trybunału Lubelskiego dnia 20 września 1791 roku zapadłego, przy dziele zjazdowym dnia 1go maja 1792 zaczęłym, potym zaś do dnia 1go Lipca tegoż roku odroczonego podawali, iako to:

1. Panu Bonifacemu Olsoliskiemu,
2. Michałowi Złotkowskiemu,
3. Żydowi wołów Czupryn,
4. Panu Antoniemu Woytkowskiemu,
5. Annie z Suchackich Walentego Kłamczyńskiego małżonce,
6. Panu Stanisławowi Ożarówskiemu, i Annie z Broniewskich,
7. Wielebnemu Sianisławowi Brygianiewiczowi Proboszczowi w Olsolinie,
8. Panu Augustynowi Popiel,
9. Panu Janowi Zakrzewskiemu,
10. Panu Szymonowi Murawskiemu,
11. Nayprzewielebniejszy Kapituły Sandomirskiej,
12. Panu Janowi Cerawiczowi,
13. Panu Romualdowi Strellickiemu,
14. Pawłowi Dimitrowiczowi,
15. Panu Dominikowi Michałowskiemu,
16. Zawła Szmojtowiczowi,
17. Danielowi Kurzelnickiemu,
18. Panu Maciejowi Sobolewskiemu,
19. Panu Ignacemu Cieszkowskiemu.
20. Panu Janowi Rakowskiemu,
21. Panu Ludwikowi Gołyńskiemu, nabywaczowi prawa od Pana Frydryka hrabiego Moszyńskiego.

Mocą niniejszego obwołania podaje się do wiadomości, iż zbieg wierzycielow do masy Olsolińskiego przy dziele zjazdowym w zwyż wzmiankowanym zaczęty, w tymże C. K. sądzie szlacheckim daley ciągnionym i ukończonym będzie.

Ponieważ zaś ci wierzyciele swoje pretensye przy dziele zjazdowym wyżej wyrażonym iuż, okazali przeto im zaleca się, by każdy z nich co do swojej pretensyi procz oryginalnego prawa, które przy zjeździe w Olsolinie złożył, także wyrok sądu Zjazdowego w ekstrakcie autentycznym i gdyby od tegoż appellacya założona była (która appellacya aż do ostatniego grudnia 1796 pozwolona była) Wyrok naywyższego Trybunału przez plenipotentia do tutejszego sądu, podał.

Gdy iednak §. 89. zbioru sądowego, tymczasowego rządcą masy przez gło sy wierzycielow sądowi wiadomych, ustanowić nakazuje, przeto wierzyciele w wyż wzmiankowani przywołują się, ażeby dnia 10 czerwca reb. w tutejszym sądzie o godzinie 9tey z rana koncem obierania kuratora tymczasowego dobr stawili się.

Dan z rady C. K. sądu szlacheckiego Galicyi zachodniej w Krakowie dnia 3 maja 1797 roku.

Auersperg mp.

Piekarški.

Olechowski.

Przez C. Krol: Galicyi zachodniej Sąd szlachecki Krakowski wszystkim, do których należy, wiadomo się czyni: iż zbieg wierzycielow do majątku niegdy W. Jozefa hrabi Olsolińskiego woiewoły Wołyńskiego w porządku dekretu naywyższego trybunału Lubelskiego pod dniem 20 września 1791 r. zapadłego, co do dobr Olsolin z przyległościami Adamczowice, Tęczynopol, Gozka, Steraalice, Uszarowie, Smerdynia, Wilkowie, Dziwkowa, Sniekory, Oziny, w woiewodztwie i powiecie przedtym Sandomirskim, tudzież dobr Chrzanow w woiewodztwie Krakowskim leżących i ruchomych zaczęty na miejscu dobr Olsolin w wiekszey części zaczęty, i do dnia 1 sierpnia 1792 r. odroczony, w tymże C. Krol: sądzie szlacheckim daley ciągnionym i ukończonym będzie.

Przeto ktokolwiek do rzeczzonego majątku prawo układania iakoweyże pretensyi mieć rozumi, niniejszemi napomina się, by aż do dnia ostatniego sierpnia r. b. pretensyą swoją, przez wydanie pozwu naprzeciw postanowionego w osobie adwokata Walentego Ostławskiego kuratora masy konkursowey, do tutejszego sądu szlacheckiego tym pewniey podawali, i w tym nie tylko rzetelność swojej pretensyi, ale też i prawo, mocą którego w tey lub owey klasie umieszczonemi bydź żądają, okazali ale, że po upłynieniu przepisanego czasu nikt więcej słuchany nie będzie, i ci, którzy do tego czasu z pretensyami swymi do sądu nienadgłoszą się, od wszystkich w masę Olsolińskiego w chodzących, w Galicyi zachodniej z tey strony Wisły znaydujących się dobr, bez żadnego wyjęcia oddaleni zostaną, chociażby im istotnie prawo do wspólnego porachunku służyło, lub rzeczy iakiey prawem własności z masy domagać się mogli, lub gdyby ich pretensya na rzeczy iakiey nieruchomey do masy należącej była, tak dalece, iż takowi wierzyciele, gdyby co malsie winni byli, mimu tego, iż im

prawo do nadgroźzenia sobie, własności, lub zapisu służyłoby mogło, dług zapłacić powinni będą. Podług tego więc każdy z wierzycieli rzeczony masy ma sobie postąpić, i od szkody chronić się. Gdy zaś podług przepisu rozdziału 9 §. 86 Zbioru sądowego, obieranie administratora masy, tudzież deputacyi wierzycieli nakazuje się, przeto wszyscy wierzyciele na dzień 9 września r. b. o godzinie 9 z rana do tutejszego C. Krol: sądu szlacheckiego tym napomnieniem powołują się, iż na ten dzień tymczasownie ustanowiony rządcą majątku lub potwierdzony, lub inszy obierany, podobnież też i deputacya wierzycieli, do której iednak nikt tylko wierzyciel tej masy zdalny być może, podług 93 i 94 §. obierana być ma, i oraz o przepisach przy zarządzaniu dobrami ustanowionych, o władzy tej deputacyi względem administrować się mającej masy, tudzież do poki rządcą dobr deputacyi obowiązki wypełnić ma, czynić się bądzie z tych powodów więc wierzycielom na wyznaczony dzień tym pewnie stawić się należy, ile w przeciwnym przypadku podług §. 95 Zbioru sądowego na ich niebezpieczeństwo tak rządcą iako też deputacya wierzycieli od tutejszego sądu ustanowione będą. Dane z Rady J. C. K. Mci sądu szlacheckiego Gallicy zachodniej, w Krakowie dnia 3. Maia 1797 roku.

*Auersperg mr.
Piekarski.
Olechowski.*

Imieniem Cefarsko Krolewskiego zachodniej Gallicy Sądu szlacheckiego Krakowskiego Pani Zuzannie, z Siemińskich w pierwszym Mecińkiey, w powtornym zaś terażniejszym małżeństwie Osmiałowskiej Dobr Bydlin w cyrkule Końskim leżących dziedzicze, i ją zastępującemu mężowi Ignacemu Osmiałowskiemu mocą niniejszego Edyktu do wiadomości się podaje, iż do tegóż sądu P. Michał Lewiecki przez umocowanego swego patrona Wolickiego na przeciw nich względem zapłacenia Summy 21,200 zło: pol: z prowizyą i kosztami prawnymi żałobę podał, i o pomoc sądową podług wymiaru sprawiedliwosci dopraszał się.

Gdy zaś sąd niniejszy dla niewiadomego ich miejsca pomieszkania, a może i w Cefs: Krol: dziedzicznych kralach niebytności Państwu Osmiałowskiemu małżonkom tutejszego adwokata Pana Walentego Osławskiego na ich niebezpieczeństwo i koszta iako kuratora wyznaczył, z którym podana żałoba podług przepisu na Cefs: Krol: kraie ustanowionego sądowego zbioru wprowadzona i ukończona będzie, przeto onych tym końcem niniejszym edyktem napomina się, aby lub sami ieszcze, i czasie przwoitym stawili się, albo kuratorowi postanowionemu, jeżeliby jakie mieli prawa swego wsparcia w należytym czasie przeszali, albowież na koniec innego pełnomocnika postanowili, i sądowni temuż mianowali i wszelakich prawych przyzwoitych użyli środków, i torebę dla swojej obrony najsukuteczniejsze być rozumieli, inaczej następujące z ich ociągania się skutki sami sobie przypisać będą powinni, gdyż tak przepisane na Cefs: Krol: dziedziczne kraie prawa mieć chcą.

Z Rady Cefs: Krol: szlacheckiego sądu Gallicy zachodniej. Dan w Krakowie dnia 1. Maia 1797 roku.

Auersperg.

Na dniu 12 następującego miesiąca czerwca o zwyczajney przedpołudniowej godzinie, będzie Oycowska skarbowa propinacya w kameralney Oycówskiej prefekturze na rok ieden zaczawszy od 24 Czerwca roku terażniejszego, naywięcey dającemu zaarzędowana.

Cena fiskalna wynosi zł: ryńs: 566 kraj: 40 a vadium czyli zaręczne, którym każdy arędy żyjący za opatrzyć się ma zł: ryńs: 181 kr: 40. bez którego złożenia żaden do licytacyi przypuszczony nie będzie.

Z Cefs: Krol: zachodnio Gallicyjskiej dobr kameralnych administracyi. W Krakowie d. 10. Maia 1797. roku.

Z strony Ces. Krol. zachodniej Gallicy sądu szlacheckiego Krakowskiego niniejszemi czyni się wiadomo: iż w sądzie tutejszym w depozycie summa 27046 zło. 26 gro. 14 szel. pol. do masy niegdy Szczesnego Niemoiewskiego należąca, znajduie się. Ktoby tedy ten kapitał na prowizyą podnieść żadał, oznaymuie się, iż do zaciągania tegoż następujące warunki wymagają się.

1mo. Ażeby własność dobr przez pożyczającego posiadających zaświadczeniem z kancelaryi tyczącego się sądu ziemskiego, gdzie dobra pod Hypathekę poddać się mające zostają, o kazałą została, wraz.

2do. Z Extraktem z tych samych aktów, wyietym, iakowe długi, i czyli te dobra na których summa pożyczcy się mająca zabezpieczona ma być, długami obciążona lub nie dowodzącym.

3tio. Warunek trzymiesięcznego wypowiedzenia ostrzeżają się, to iest, jeżeliby sąd zapłacenie kapitału zalecił, złożenie w Terminie kwartalnym od dnia odebrania rozkazu rachując od dłużnika wraz z niego sukcesorami nastąpić powinno, a to pod rygorem sekwestrować się mających dobr bezpieczeństwu podległych.